

The Role of Social Support and Perfectionism in Nursing and Midwifery Students' Academic Engagement

Omid Mirzaee Fandokht¹, Motahareh Ahmadzade², Sanaz Azizmohamadi³, Mehrnaz Amjadi⁴

¹ Educational Psychology, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran

² School Consultations, Payame Noor University, Qazvin, Iran

³ General Psychology, Islamic Azad University, Tonekabon, Iran

⁴ General Psychology, Message Noor International Center of Assaluyeh, Shiraz, Iran

*Corresponding author: Omid Mirzaee Fandokht, Educational Psychology, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran. Email: omid.mirzaee68@yahoo.com

Article Info

Keywords: Social support, Perfectionism, Academic eagerness, Students

Abstract

Introduction: one of the most important goals in many educational and psychological researches is to study the factors that increase or decrease students' academic eagerness. Therefore, the aim of this study was to investigate the role of social support and perfectionism in the academic enthusiasm of the nursing and midwifery students of Karaj city, Iran .

Methods: The research method is descriptive correlational. The population of this study included all students of the Faculty of Nursing and Midwifery of the city of Karaj in the academic year 2018-2019. Using stratified sampling, 312 people were selected based on Morgan's table. 310 people responded to Frederic et al. (2004), Social Support Wax et al. (1986) and Multidimensional Perfectionism Scale of Tehran Basharat (2007). To test the hypotheses, Pearson correlation and multiple regression were used in step-by-step method .

Results: The results showed that there is a positive and significant correlation between dimensions of perfectionism and social support with academic eagerness, and the perfectionism and social support variables predict the academic enthusiasm that the most predictive power is related to perceptual support of the family, support of friends, community perfectionism, self-perfectionism and others .

Conclusion: Social protection and perfectionism are the most important factors in the academic eagerness of nursing and midwifery students

Copyright © 2020, Education Strategies in Medical Sciences (ESMS). This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, provided the original work is properly cited.

نقش حمایت اجتماعی و کمال گرایی در اشتیاق تحصیلی دانشجویان پرستاری و مامایی

امیدمیرزایی فندخت^{۱*}، مطهره احمدزاده^۲، ساناز عزیزمحمدی^۳، مهرناز امجدی^۴

^۱ روانشناسی تربیتی، علامه طباطبایی، تهران، ایران

^۲ مشاوره مدرسه، دانشگاه پیام نور، قزوین، ایران

^۳ روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران

^۴ روانشناسی عمومی، پیام نور مرکز بین المللی عسلویه، شیراز، ایران

*نویسنده مسؤل: امیدمیرزایی، روانشناسی تربیتی، علامه طباطبایی، تهران، ایران ایمیل:omid.mirzaee68@yahoo.com

چکیده

مقدمه: یکی از اهداف مهم در بسیاری از پژوهش‌های تربیتی و روانشناسی بررسی عواملی است که موجب افزایش یا کاهش اشتیاق تحصیلی در دانشجویان می‌شود. از این رو هدف مطالعه حاضر بررسی نقش حمایت اجتماعی و کمال گرایی در اشتیاق تحصیلی دانشجویان پرستاری و مامایی کرج بود.

روش‌ها: روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه پژوهش حاضر شامل کلیه دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی شهر کرج در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۷ بودند. که به روش نمونه‌گیری طبقه‌ای، ۳۱۲ نفر بر اساس جدول مورگان ۳۱۰ نفر انتخاب و به پرسشنامه‌های اشتیاق تحصیلی فردریکز و همکاران (۲۰۰۴)، حمایت اجتماعی واکس و همکاران (۱۹۸۶) و مقیاس کمال گرایی چندبعدی تهران بشارت (۱۳۸۶) پاسخ دادند. برای آزمون فرضیه‌ها از تحلیل همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه به شیوه گام‌به‌گام استفاده شد.

یافته‌ها: روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه پژوهش حاضر شامل کلیه دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی شهر کرج در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۷ بودند. که به روش نمونه‌گیری طبقه‌ای، ۳۱۲ نفر بر اساس جدول مورگان ۳۱۰ نفر انتخاب و به پرسشنامه‌های اشتیاق تحصیلی فردریکز و همکاران (۲۰۰۴)، حمایت اجتماعی واکس و همکاران (۱۹۸۶) و مقیاس کمال گرایی چندبعدی تهران بشارت (۱۳۸۶) پاسخ دادند. برای آزمون فرضیه‌ها از تحلیل همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه به شیوه گام‌به‌گام استفاده شد.

نتیجه‌گیری: حمایت اجتماعی و کمال گرایی، عامل مهمی در اشتیاق تحصیلی دانشجویان پرستاری و مامایی است.

واژگان کلیدی: حمایت اجتماعی، کمال گرایی، اشتیاق تحصیلی، دانشجویان

مقدمه

رشد و بالندگی هر جامعه‌ای مرهون نظام آموزشی آن جامعه است و نظام آموزشی زمانی می‌تواند کارآمد و موفق باشد که عملکرد دانشجویان را در دوره‌های مختلف مورد توجه قرار دهد (۱). دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی به دنبال یافتن راه‌هایی برای ارتقا و ترویج موفقیت دانش جویان و همچنین کمک به دانش جویان جهت کسب تجربه در زمینه آموزش عالی هستند. تربیت نیروی انسانی کارآمد و مؤثر از جمله وظایف اصلی دانشگاه‌ها به حساب می‌آید. در این چرخه مستمر توجه به کیفیت آموزشی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است، از این رو، افزایش کیفیت نظام آموزشی به عنوان اثرگذارترین عامل در توسعه کشورها محسوب می‌شود (۲). از این رو یکی از عوامل کلیدی مؤثر در پیشرفت و موفقیت دانشجویان مفهوم اشتیاق تحصیلی (Academic Engagement) است. پیوند رفتارهای دانشجویی و شرایط محیطی دانشگاه سبب ایجاد اشتیاق و در نتیجه موفقیت فرد می‌شود (۳). اشتیاق تحصیلی به کیفیت تلاشی اشاره دارد که فراگیر صرف فعالیت‌های هدفمند آموزشی می‌کند تا به صورت مستقیم در دستیابی به نتایج مطلوب نقش داشته باشد (۴). اشتیاق تحصیلی سازه‌ای چندبعدی است که متشکل از مؤلفه شناختی، انگیزشی و رفتاری است، بعد شناختی شامل به‌کارگیری راهبردهای شناختی و فراشناختی در یادگیری؛ بعد انگیزشی (عاطفی) شامل سه مؤلفه احساس، ارزش و عاطفه است و دوست داشتن محیط آموزشی و علاقه به کارهای دانشگاه را در بر می‌گیرد؛ و در نهایت بعد رفتاری شامل حضور فعال همراه با شوق و شور در محیط آموزشی می‌شود (۵).

یکی دیگر از عوامل مؤثر بر اشتیاق تحصیلی منابع شخصی یا ویژگی‌های شخصیتی است، از جمله ویژگی‌های شخصی که در این پژوهش به آن پرداخته می‌شود، کمال‌گرایی (perfectionism) است. کمال‌گرایی تلاش برای رفع نواقص می‌باشد و کمال‌گرایان افرادی هستند که می‌خواهند در همه‌ی ابعاد زندگی افراد کاملی باشند و با ویژگی‌هایی همچون تلاش فزاینده برای بی‌نقص بودن و تعیین کردن استانداردهای افراطی به‌طور مداوم برای خود همراه با تمایل برای ارزیابی انتقادی بالا، برای رفتارشان مشخص می‌شوند (۱۴). در زمینه ارتباط کمال‌گرایی با اشتیاق تحصیلی مطالعه‌ای به‌صورت مستقیم انجام نشده است، اما یافته‌های پژوهش اخوین (۱۵) نشان داده است که بین کمال‌گرایی و جهت‌گیری هدف با اشتیاق شناختی همبستگی مثبت وجود دارد؛ و کمال‌گرایی و راهبردهای جهت‌گیری هدف به‌عنوان قوی‌ترین پیش‌بین اشتیاق شناختی هستند. همچنین مطالعه دیکسترا (۱۶) نشان داد که بین کمال‌گرایی خودمدار و عملکرد تحصیلی بالاتر رابطه مثبت معناداری وجود دارد. از سوی دیگر، کمال‌گرایان جامعه مدار، نسبت به سایر گروه‌ها پیشرفت تحصیلی پایین‌تر، تعلل تحصیلی بیشتر و مهارت‌های اجتماعی نامطلوب‌تری را گزارش نمودند.

مرور پژوهش‌ها و مطالعات نشان می‌دهند که عمده پژوهش‌های انجام‌شده در حوزه اشتیاق تحصیلی در خارج از کشور بوده و تمرکز آن همبر اشتیاق شغلی بوده است، بررسی این پدیده در ایران نوپا و محدود است. بعلاوه یکی از نقدهای وارده به پژوهش‌های قبلی در مورد اشتیاق، مطالعه عوامل مؤثر به‌صورت محدود بوده است، نظر به اینکه اشتیاق تحصیلی پدیده‌ای پیچیده و چندبعدی است، تنها در صورت تعیین نقش عوامل تأثیرگذار بر

رشد و بالندگی هر جامعه‌ای مرهون نظام آموزشی آن جامعه است و نظام آموزشی زمانی می‌تواند کارآمد و موفق باشد که عملکرد دانشجویان را در دوره‌های مختلف مورد توجه قرار دهد (۱). دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی به دنبال یافتن راه‌هایی برای ارتقا و ترویج موفقیت دانش جویان و همچنین کمک به دانش جویان جهت کسب تجربه در زمینه آموزش عالی هستند. تربیت نیروی انسانی کارآمد و مؤثر از جمله وظایف اصلی دانشگاه‌ها به حساب می‌آید. در این چرخه مستمر توجه به کیفیت آموزشی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است، از این رو، افزایش کیفیت نظام آموزشی به عنوان اثرگذارترین عامل در توسعه کشورها محسوب می‌شود (۲). از این رو یکی از عوامل کلیدی مؤثر در پیشرفت و موفقیت دانشجویان مفهوم اشتیاق تحصیلی (Academic Engagement) است. پیوند رفتارهای دانشجویی و شرایط محیطی دانشگاه سبب ایجاد اشتیاق و در نتیجه موفقیت فرد می‌شود (۳). اشتیاق تحصیلی به کیفیت تلاشی اشاره دارد که فراگیر صرف فعالیت‌های هدفمند آموزشی می‌کند تا به صورت مستقیم در دستیابی به نتایج مطلوب نقش داشته باشد (۴). اشتیاق تحصیلی سازه‌ای چندبعدی است که متشکل از مؤلفه شناختی، انگیزشی و رفتاری است، بعد شناختی شامل به‌کارگیری راهبردهای شناختی و فراشناختی در یادگیری؛ بعد انگیزشی (عاطفی) شامل سه مؤلفه احساس، ارزش و عاطفه است و دوست داشتن محیط آموزشی و علاقه به کارهای دانشگاه را در بر می‌گیرد؛ و در نهایت بعد رفتاری شامل حضور فعال همراه با شوق و شور در محیط آموزشی می‌شود (۵).

دانشجویانی که اشتیاق تحصیلی بالاتری دارند، توجه و تمرکز بیشتری بر مسائل و موضوعات باهدف یادگیری دارند، به مقررات تعهد بیشتری نشان می‌دهند، از انجام رفتارهای ناسازگارانه و نامطلوب اجتناب می‌کنند و در آزمون‌ها عملکرد بهتری دارند. در مقابل، فقدان اشتیاق تحصیلی پیامدهای جدی مانند پیشرفت نکردن در مدرسه، تمایل به رفتارهای انحرافی و خطر ترک تحصیل را در پی دارد (۶). تحقیقات نشان داده است بین اشتیاق تحصیلی و عملکرد تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد (۷) و فراگیرانی که از لحاظ شناختی و عاطفی در یادگیری اشتیاق نشان می‌دهند نسبت به فراگیرانی که سطوح پایین‌تری از اشتیاق شناختی و عاطفی را دارند، رغبت بیشتری برای صرف وقت و تلاش کافی در تکالیف و مطالعات از خود نشان داده و کارآمدی و اصرار بیشتری در مواجهه با مشکلات و مسائل دارند (۸).

پژوهش‌ها نشان می‌دهند که دودسته از منابع بر روی اشتیاق تحصیلی اثر می‌گذارند که عبارت‌اند از منابع شخصی و منابع اجتماعی، یکی از منابع اجتماعی که از یک‌طرف نقش حمایت‌گرانه و پشتیبانی‌کننده برای افراد دارد و از طرف دیگر از افراد در مقابل استرس‌ها، فشارها و آسیب‌ها محافظت می‌کند، حمایت‌های

۲- مقیاس کمال گرایی چندبعدی تهران: این پرسش نامه یک آزمون ۳۰ سؤالی که توسط بشارت (۱۹) ساخته شده است. این پرسش نامه سه بعد کمال گرایی (کمال گرایی خویشتن مدار، کمال گرایی دیگر مدار و کمال گرایی جامعه مدار) را در یک مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرتی (از نمره ۱ تا ۵) می‌سنجد. روش نمره گذاری مقیاس برای تمام داده‌ها به صورت معکوس هست؛ یعنی به گزینه «کاملاً موافقم» نمره ۵ و به گزینه «کاملاً مخالفم» نمره ۱ تعلق خواهد گرفت (۱۹). در اعتبار مقدماتی این پرسش نامه که توسط بشارت (۲۰) انجام شد، آلفای کرونباخ برای زیر مقیاس کمال گرایی خویشتن مدار ۰/۹۲ و برای کمال گرایی دیگر مدار ۰/۸۷ و برای کمال گرایی جامعه مدار ۰/۸۴ بود که نشانه همسانی درونی بالای مقیاس است (۲۰). در پژوهش حاضر پایایی کل به روش آلفای کرونباخ ۰/۹۱ به دست آمد.

۳- مقیاس اشتیاق تحصیلی: این مقیاس به وسیله فردریکس و همکاران (۲۱) ساخته شده و دارای ۱۵ گویه است که این گویه ها سه خرده مقیاس اشتیاق رفتاری (سؤالات ۱، ۲، ۳، ۴)، اشتیاق عاطفی (سؤالات ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰) و اشتیاق شناختی (سؤالات ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵) را می‌سنجند. پاسخ هر کدام از گویه ها دارای نمرات یک تا پنج می‌باشد که از هرگز تا در تمام اوقات را شامل می‌شود. فردریکس و همکاران (۲۱) مقیاس ضریب پایایی این مقیاس را ۰/۸۶ گزارش نموده‌اند (۲۱). در پژوهش عباسی و همکاران (۲۲) روایی این پرسش نامه در پژوهشی تأیید شده و پایایی کل به روش آلفای کل در پژوهش آن‌ها ۰/۶۶ به دست آمد. در پژوهش حاضر پایایی کل به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۷ به دست آمد.

یافته‌ها

بر اساس اطلاعات به دست آمده میانگین متغیر حمایت خانواده $28/25 \pm 3/45$ ، حمایت دوستان $45/20 \pm 4/65$ ، حمایت دیگران $28/23 \pm 3/78$ ، حمایت اجتماعی $20/72 \pm 7/96$ ، کمال گرایی خویشتن مدار $90/18 \pm 3/80$ ، کمال گرایی دیگر مدار $49/23 \pm 5/05$ ، کمال گرایی جامعه مدار $80/26 \pm 5/68$ و اشتیاق تحصیلی $45/48 \pm 5/80$ بود.

جدول ۱. ضریب همبستگی مؤلفه‌های کمال گرایی و حمایت اجتماعی با اشتیاق تحصیلی

متغیر	ضریب همبستگی	سطح معنی داری
کمال گرایی خویشتن مدار	۰/۴۸۰**	۰/۰۱
کمال گرایی دیگر مدار	-۰/۳۳۳**	۰/۰۱
کمال گرایی جامعه مدار	۰/۴۵۹**	۰/۰۱
حمایت خانواده	**۰/۸۱۱	۰/۰۱
حمایت دوستان	**۰/۶۹۵	۰/۰۱
حمایت دیگران	**۰/۵۱۴	۰/۰۱

* معنی داری در سطح ۰/۰۵   ** معنی داری در سطح ۰/۰۱

آن، امکان برنامه‌ریزی درست مواجهه اثربخش با آن وجود دارد. لذا اشتیاق تحصیلی به منظور شناسایی جنبه‌های آن و نیز تعدیل سیاست‌ها، راهبردها و برنامه‌ها در نظام آموزشی مورد بررسی و امعان قرار گیرد. همچنین در جامعه امروزی مدرک طلبی مثل خوره به جان جامعه ایرانی افتاده است. همگان می‌خواهند عنوانی داشته باشند و یکی از دلایل مدرک گرایی، حس برتری جویی و کمال طلبی انسان هاست. لذا با توجه به موارد مطرح شده و عدم پژوهش در راستای متغیرهای مذکور، مطالعه حاضر در راستای هدف نقش حمایت اجتماعی و کمال گرایی در اشتیاق تحصیلی دانشجویان پرستاری و مامایی کرج انجام شد.

روش ها

پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه پژوهش حاضر شامل کلیه دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی شهر کرج در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۷ بودند؛ که به روش نمونه‌گیری طبقه‌ای، ۳۱۲ نفر بر اساس جدول مورگان ۳۱۰ نفر انتخاب شدند. برای توصیف داده‌ها از نرم افزار SPSS نسخه ۲۲ و آزمون میانگین، انحراف معیار و ترسیم جداول و برای آزمون فرضیه‌ها از تحلیل همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه به شیوه گام به گام استفاده شد. همچنین در این پژوهش تمامی اصول اخلاقی مرتبط از جمله محرمانه بودن پرسشنامه‌ها، رضایت آگاهانه شرکت کنندگان در پژوهش و اختیار خروج از پژوهش رعایت شده است. ابزار گردآوری اطلاعات شامل پرسش نامه‌های زیر بود.

۱- پرسش نامه حمایت اجتماعی ادراک شده: این پرسشنامه توسط واکس و همکاران (۱۷) بر مبنای تعریف کوب از حمایت اجتماعی ساخته شده است. این پرسشنامه دارای ۲۳ ماده و در مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت به شکل کاملاً موافق تا کاملاً مخالف است؛ و از سه زیرمقیاس فرعی خانواده، (سؤالات ۲۲- ۲-۴-۷-۹-۱۱-۱۳-۱۸)، دوستان (سؤالات ۲۳-۱۹-۱۶-۱۵- ۱-۶-۱۰) و دیگران (سؤالات ۲۱-۲۰-۱۷-۱۴-۱۲-۸-۵-۳) تشکیل می‌شود (۱۷). واکس همکاران (۱۸) ضرایب پایایی این پرسش نامه را با دو روش آلفای کرونباخ و تنصیف به ترتیب ۰/۷۲ و ۰/۷۰ محاسبه کرده است و برای تعیین روایی این پرسش نامه نمره کل آزمون و آزمون اضطراب اجتماعی را همبسته کرد و ضریب همبستگی ۰/۱۷- به دست آمد. در پژوهش پورسید و همکاران (۱۸) ضرایب آلفای کرونباخ و تنصیف برای پرسش نامه حمایت اجتماعی فیلیپس به ترتیب مقادیر ۰/۷۵ و ۰/۷۵ به دست آمد. همچنین ضرایب روایی سازه این پرسش نامه با استفاده از محاسبه همبستگی ساده با یک سؤال ملاک محقق ساخته ۰/۵۱ محاسبه شد که در سطح $P < 0/05$ معنی دار بود. در پژوهش حاضر پایایی کل به روش آلفای کرونباخ ۰/۷۲ به دست آمد.

برای مؤلفه کمال گرایی خویشتن مدار برابر با ۰/۱۰۷، کمال گرایی دیگر مدار برابر با ۰/۰۴۲، کمال گرایی جامعه مدار برابر با ۰/۱۶۳، حمایت خانواده برابر با ۰/۳۹۶، حمایت دوستان برابر با ۰/۳۸۲ و برای مؤلفه حمایت دیگران برابر با ۰/۰۹۴ می باشد؛ از این رو فرضیه پژوهش مورد تأیید قرار گرفته و مؤلفه های کمال گرایی و حمایت اجتماعی می توانند به شکل معنی داری اشتیاق تحصیلی را پیش بینی می کنند.

بر اساس نتایج به دست آمده همبستگی بین اشتیاق تحصیلی با کمال گرایی خویشتن مدار مثبت ($r=0/480$)، کمال گرایی جامعه مدار ($r=0/459$) مثبت، بین کمال گرایی دیگر مدار منفی ($r=-0/323$) و همبستگی بین اشتیاق تحصیلی با حمایت خانواده ($r=0/811$) و حمایت دوستان ($r=0/695$) و حمایت دیگران ($r=0/514$) مثبت و در سطح آلفای ۰/۰۱ معنی دار بود ($p<0/01$). در جدول ۲. مقدار ضریب رگرسیونی استاندارد شده (Beta)

جدول ۲. تحلیل رگرسیون گام به گام برای پیش بینی اشتیاق تحصیلی از طریق مؤلفه های کمال گرایی و حمایت اجتماعی ادراک شده

مدل	ضرایب استاندارد نشده		t	سطح معنی داری	شاخص های هم خطی	
	B	خطای استاندارد			Beta	Tolerance
ثابت	۱۲.۷۲۸	۱.۷۴۷	۷.۲۸۵	۰.۰۰۱		
کمال گرایی خویشتن مدار	۰.۱۴۸	۰.۰۴۳	۳.۴۴۷	۰.۰۰۱	۹.۷۷۴	۱.۲۹۱
کمال گرایی دیگر مدار	-۰.۰۴۳	۰.۰۳۱	-۱.۳۹۴	۰.۱۶۴	۹.۸۲۱	۱.۲۱۷
کمال گرایی جامعه مدار	۰.۱۴۵	۰.۰۲۸	۵.۲۴۰	۰.۰۰۱	۹.۷۷۳	۱.۲۹۴
حمایت خانواده	۰.۵۲۶	۰.۰۵۰	۱۰.۴۹۶	۰.۰۰۱	۹.۵۲۳	۱.۹۱۳
حمایت دوستان	۰.۵۳۲	۰.۰۵۲	۱۰.۱۸۶	۰.۰۰۱	۹.۵۲۸	۱.۸۹۳
حمایت دیگران	۰.۱۷۵	۰.۰۵۷	۳.۰۷۹	۰.۰۰۲	۹.۷۹۸	۱.۲۵۳

بحث

پژوهش حاضر باهدف نقش حمایت اجتماعی و کمال گرایی در اشتیاق تحصیلی دانشجویان پرستاری و مامایی کرج انجام شد. اولین یافته پژوهش نشان داد همبستگی بین اشتیاق تحصیلی با کمال گرایی خویشتن مدار و کمال گرایی جامعه مدار مثبت و همبستگی بین کمال گرایی دیگر مدار با اشتیاق تحصیلی منفی می باشد. همچنین نتایج نشان داد که مؤلفه های کمال گرایی می توانند تغییرات مربوط به متغیر اشتیاق تحصیلی را به خوبی تبیین نمایند. از این یافته این گونه استنباط می شود که با افزایش کمال گرایی خویشتن مدار و جامعه مدار، اشتیاق تحصیلی افزایش می یابد و با افزایش کمال گرایی دیگر مدار، اشتیاق تحصیلی کاهش می یابد؛ که پژوهش های تقریباً مشابه و نزدیک پیشین مؤید این طلب است. یافته های پژوهش اخوین (۲۳) نشان داد که بین مجموعه متغیرهای پیش بین (کمال گرایی و جهت گیری هدف) و متغیر ملاک تحقیق (اشتیاق شناختی) همبستگی مثبت وجود دارد. همچنین ۶/۵۶ درصد از کل تغییرات متغیر ملاک (اشتیاق شناختی) به وسیله دو متغیر پیش بین (کمال گرایی و جهت گیری هدف) در این معادله می باشد. یافته های پژوهش شریعت نیا و کردافشار (۲۴) نشان داد که بین حمایت اجتماعی و درگیری تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد، بین خود کارآمدی و درگیری تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. در تبیین نتیجه فوق می توان گفت کمال گرایی جامعه مدار با ادراک شخصی افراد از اینکه دیگران اعم از والدین و جامعه که از آن ها انتظارات بالایی دارند، همراه است. این افراد همواره خود

را زیر ذره بین دیگران می بینند که باید طبق معیارهای آن ها حرکت کنند. از دیگر خصوصیات کمال گرایان جامعه مدار نیازمند بودن به تأیید دیگران و ترس از ارزیابی منفی و سرزنش دیگران است. همچنین این افراد دارای سطوح بالایی از منبع کنترل بیرونی هستند (۲۵)، بنابراین قابل انتظار است که برای به دست آوردن تأیید دیگران و جلوگیری از سرزنش و ارزیابی منفی برای حرکت در جهت انتظارات آن ها از انگیزه و اشتیاق بیشتری برخوردارند. همچنین هدف فرد کمال گرای خویشتن مدار، پیشرفت فردی، رسیدن به معیارهای بالای شخصی، رقابت و پیشی گرفتن از دیگران است که همه این ها عوامل بسیار مهمی برای برانگیختن انگیزه و اشتیاق برای سطوح تحصیلی و ایدئال های شخصی است. در تبیین ارتباط منفی کمال گرایی دیگر مدار با اشتیاق تحصیلی باید گفت که این مؤلفه تمایل فرد به در نظر گرفتن معیارهای افراطی برای رفتار دیگران و ارزیابی سخت گیرانه از عملکرد آنان را در برمی گیرد. افراد کمال گرا این مؤلفه ها را برای فرد یا افرادی که در زندگی شان اهمیت بیشتری دارند وضع می کنند مانند انتظارات کمال گرایانه والدین برای فرزندان شان. این مؤلفه منجر به سرزنش دیگران و اساس اعتماد و خصومت نسبت به دیگران هست. افراد کمال گرای دیگر مدار بیش از دیگران، دچار هراس، تنهایی، پارانوئیا و مشکلات زناشویی و خانوادگی می شوند (۲۶). لذا مجموع عوامل فوق موجب می شود که انگیزه و اشتیاق کافی برای درس خواندن نداشته باشند.

دیگر یافته پژوهش نشان داد، همبستگی بین اشتیاق تحصیلی با حمایت خانواده، حمایت دوستان و حمایت دیگران

پژوهش محسوب می‌شوند. در نهایت، مطالعه روابط بین مفاهیم روان‌شناختی (اضطراب، افسردگی و ...) و سازه‌های جامعه‌شناختی (مطلوبیت اجتماعی، رضایت از زندگی، ...) و زمینه‌های تربیتی (انگیزش، ...) با اشتیاق تحصیلی از دیگر حوزه‌های پژوهشی پیشنهادی برای تحقیقات آینده است.

نتیجه‌گیری

به‌طور کلی نتایج نشان داد که بین ابعاد کمال‌گرایی و حمایت اجتماعی با اشتیاق تحصیلی همبستگی مثبت و معنی‌داری وجود دارد و متغیرهای کمال‌گرایی و حمایت اجتماعی، اشتیاق تحصیلی را پیش‌بینی می‌کنند که بیشترین قدرت پیش‌بینی‌کنندگی به ترتیب مربوط به حمایت ادراک‌شده خانواده، حمایت دوستان، کمال‌گرایی جامعه‌مدار، کمال‌گرایی خویش‌مدار و حمایت دیگران بود. حمایت اجتماعی و کمال‌گرایی، عامل مهمی در اشتیاق تحصیلی دانشجویان پرستاری و مامایی است.

سپاسگزاری

بدین وسیله از کلیه کسانی که در این پژوهش شرکت مؤثر داشته‌اند، تشکر و قدردانی می‌شود.

ملاحظات اخلاقی

نویسندگان اعلام می‌دارند که در این پژوهش تمامی اصول اخلاقی مرتبط از جمله محرمانه بودن پرسشنامه‌ها، رضایت آگاهانه شرکت‌کنندگان در پژوهش و اختیار خروج از پژوهش رعایت شده است.

تضاد منافع

نویسندگان اعلام می‌نمایند که تضاد منافی در این تحقیق وجود ندارد.

منابع مالی

منابع مالی این پژوهش اعم از هزینه پرسنلی و اجرائی، تماماً توسط خود محقق (نویسنده مسئول) تهیه و صرف شده است.

منابع

- Ghadampour E, Farhadi A, Naghibeiranvand F. The relationship among academic burnout, academic engagement and performance of students of Lorestan University of Medical Sciences. *Research in Medical Education*. 2016; 8(2):60-8.
- Najimi A, Meftagh S, Sharifirad G. The Factors Affecting Educational Failure, from the Perspective of the Students of Isfahan University of Medical Sciences, Iran. *J Health Syst Res*. 2010; 7(2):790-7.

مثبت و معنی‌دار هست. همچنین مولفه‌های حمایت اجتماعی ادراک‌شده می‌توانند به شکل معنی‌داری اشتیاق تحصیلی را پیش‌بینی نمایند؛ که بیشترین قدرت پیش‌بینی‌کنندگی به ترتیب مربوط به حمایت ادراک‌شده مربوط به خانواده، دوستان و حمایت دیگران بود. لذا می‌توان گفت که با افزایش حمایت‌های اجتماعی (خانواده، دوستان و دیگران)، اشتیاق تحصیلی افزایش می‌یابد. مرادی، دهقانی زاده و سلیمانی (۲۷) نشان دادند که حمایت اجتماعی ادراک‌شده پیش‌بینی‌کننده مثبت سرزندگی و خودکارآمدی تحصیلی است. همچنین پوتواین و همکاران (۲۸) در مطالعه خود نشان دادند بین ارتباطات اجتماعی با سرزندگی تحصیلی رابطه‌ی مثبت وجود دارد.

در تبیین این یافته می‌توان گفت که از طریق حمایت اجتماعی افراد می‌توانند فشارهای روانی را تحمل کرده و حتی با کمک دیگران به برطرف کردن آن‌ها اقدام نمایند. حمایت اجتماعی نیروی مقابله‌ای شناخته‌شده برای رویارویی موفقیت‌آمیز و آسان افراد در زمان درگیری و تنش است که موجب تسهیل انجام امور چالش‌زا می‌شود. انسان وقتی مطمئن شود که در رویارویی با مشکلات تنها نیست و هم‌نوعان وی همیار او خواهند شد و در واقع بخشی از بار مشکل را به دوش می‌کشند، از ابتلا به ضعف و ناامیدی در امان می‌ماند و نیروی خویش را در کنار دیگران معطوف به رفع مشکل می‌کند (۲۹). در ارتباط با دیگران و حمایت آن‌ها، ساختار جدیدی از روابط و پیوندها شکل می‌گیرد که در ایجاد شرایط رضایت‌بخش زندگی از جمله حوزه تحصیل و مانند اشتیاق تحصیلی مؤثر است. در تبیینی دیگر می‌توان گفت که حمایت اجتماعی از جانب خانواده، از طریق فراهم کردن سرمشق‌های مؤثر و تجربه‌جانشینی، افزایش تفسیرهای مثبت و فراهم کردن حمایت اطلاعاتی، خودکارآمدی دانش‌آموزان و به دنبال آن، انگیزه‌ی درونی و باور به اینکه می‌تواند کاری را با موفقیت انجام دهد را افزایش می‌دهد، لذا مجموعه عوامل فوق موجب می‌شود، اشتیاق به تحصیل در فرد افزایش یابد.

از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر به مقطعی بودن اجرای پژوهش و خود گزارشی بودن ابزار پژوهش می‌توان اشاره نمود. با توجه به نقش کمال‌گرایی و حمایت اجتماعی در اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان، ضرورت تدوین برنامه‌های آموزشی و مداخله‌ای برای تعدیل ویژگی‌های کمال‌گرایانه از الزام‌های عملی این

- Nekavand M, Jafari P, Arasteh H. The role of teaching-learning environment on student engagement in medical science students. *Medical Science Journal of Islamic Azad University-Tehran Medical Branch*. 2018; 28(1):58-65.
- Abedi A, Memarian A, SHoshtari M, Golshani F. A Study of the Effectiveness of Martin's CognitiveBehavioral Multidimensional Interventions on Academic Achievement and Engagement of High

- School Female Students in Isfahan City. *Educational Psychology*. 2014; 10(32):79-93.
5. Archambault I, Janosz M, Fallu J-S, Pagani LS. Student engagement and its relationship with early high school dropout. *Journal of adolescence*. 2009; 32(3):651-70.
  6. Wang M-T, Holcombe R. Adolescents' perceptions of school environment, engagement, and academic achievement in middle school. *American educational research journal*. 2010; 47(3):633-62.
  7. Baker JA, Clark TP, Maier KS, Viger S. The differential influence of instructional context on the academic engagement of students with behavior problems. *Teaching and Teacher Education*. 2008; 24(7):1876-83.
  8. Martin AJ, Liem GAD. Academic personal bests (PBs), engagement, and achievement: A cross-lagged panel analysis. *Learning and Individual Differences*. 2010; 20(3):265-70.
  9. Bakker AB, Demerouti E. Towards a model of work engagement. *Career development international*. 2008; 13(3):209-23.
  10. Fakhri A, Pakseresht C, Haghdoost M, Talaiezadeh A, Rashidzadeh D. The relationship between social support and depression in breast cancer patients at the teaching hospital of Ahwaz University of Medical Sciences. *Jundishapur Medical Journal*. 2012; 11(2):224-8.
  11. Larose S, Guay F, Boivin M. Attachment, social support, and loneliness in young adulthood: A test of two models. *Personality and social psychology bulletin*. 2002;28(5):684-93
  12. Abbasi M, Shahkarami M, Alipoor K. An investigation of the relationship between Teacher and Peer Support with Academic Engagement with regard to the mediating role of Academic Competence. *Training & Learning Researches*. 2019; 14(1):11-8.
  13. Lent RW, do Céu Taveira M, Sheu H-B, Singley D. Social cognitive predictors of academic adjustment and life satisfaction in Portuguese college students: A longitudinal analysis. *Journal of Vocational Behavior*. 2009; 74(2):190-8.
  14. Stoeber J, Yang H. Perfectionism and emotional reactions to perfect and flawed achievements: Satisfaction and pride only when perfect. *Personality and Individual Differences*. 2010;49(3):246-51
  15. Akhvin N. Prediction of cognitive enthusiasm based on the dimensions of perfectionism and goal orientation in high school students. SHahrood: Islamic Azad University; 2017.
  16. Dykstra EE. Relationship of perfectionism and gender to academic performance and social functioning in adolescents: ProQuest; 2006.
  17. Vaux A, Phillips J, Holly L, Thomson B, Williams D, Stewart D. The social support appraisals (SS-A) scale: Studies of reliability and validity. *American Journal of Community Psychology*. 1986; 14(2):195-218.
  18. Pourseyyed S, Motevalli M, Pourseyyed S, Barahimi Z. Relationship of perceived stress, perfectionism and social support with students' academic burnout and-academic performance. *Educ Strategy Med Sci*. 2015; 8(3):187-94.
  19. Besharat MA. Build and validate multidimensional perfectionism scale of Tehran. *Psychological Research*. 2008;10(1):49-6
  20. Abdekhodae MA. Investigating the Relationship between Dimensions of Perfectionism and Anxiety. *Research in Clinical Psychology and Counseling*. 2011; 1(1):47-58.
  21. Fredricks JA, Blumenfeld PC, Paris AH. School engagement: Potential of the concept, state of the evidence. *Review of educational research*. 2004; 74(1):59-109.
  22. Abbasi M, Dargahi S, Pirani Z, Bonyadi F. Role of procrastination and motivational self-regulation in predicting students' academic engagement. *Iranian journal of medical education*. 2015; 15:160-9.
  23. Akhvin N. The prediction of cognitive enthusiasm based on the dimensions of perfectionism and goal orientation in high school students [M.A]. Shahroud Shahroud Azad University; 2017.
  24. Shariat Nia K, Kord Afshari F. The study of the relationship between social support and self-efficacy with academic achievement among Azad Shahr Azad University students. First national conference on education and psychology of spirituality and health; Bandar Gaz,2015.
  25. Santos LM, Amorim LDA, Santos DN, Barreto ML. Measuring the level of social support using latent class analysis. *Social science research*. 2015;50:139-46.
  26. Stoeber J, Yang H. Physical appearance perfectionism explains variance in eating disorder symptoms above general perfectionism. *Personality and Individual Differences*. 2015; 86:303-7.
  27. Moradi M, Dehghanzade MH, Soleymani A. Perceived social support and academic vitality: the mediating role of self-efficacy beliefs. *Journal of Education and Learning*. 2015;7(1):1-24.
  28. Putwain DW, Connors L, Symes W, Douglas-Osborn E. Is academic buoyancy anything more than adaptive coping? *Anxiety, Stress & Coping*. 2012; 25(3):349-58.
  29. Moradi M, Sheikholeslami R, Ahmadzadeh M, Cheraghi A. social support,basic psychological needs and psychological well-being:examining a causal model in employed women. *Developmental Psychology*. 2014; 10(39):297-309.